

Borůvka, Otakar: About Otakar Borůvka

Petra Šarmanová

Z archivu Otakara Borůvky

Sborník sympózia ke 100. výročí narození O. Borůvky, Brno-Valtice,
10-12.5.1999, 36-38

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/500409>

Terms of use:

© Společnost Otakara Borůvky, 1999

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

Z ARCHIVU OTAKARA BORŮVKY

Petra Šarmanová

Faculty of Electrotechnical Engineering and Informatics,
Technical University Ostrava,
17th November Street, 708 33 Ostrava, Czech Republic
Email: s1a64@vsb.cz

Vynikající český matematik, skvělý učitel a organizátor vědeckého života Otakar Borůvka působil po dobu téměř padesáti let na Masarykově univerzitě v Brně. Za tuto dobu vytvořil v několika matematických disciplínách vědecké dílo trvalé hodnoty a vychoval celou generaci brněnských matematiků. Jeho bývalí kolegové, spolupracovníci a žáci vzpomínají na O. Borůvku jako na všestrannou osobnost, člověka plného elánu a zájmu o matematické dění, bez něhož si nebylo po několik desetiletí možno představit brněnský matematický život. Ale i my ostatní, kteří neměli tu čest poznat O. Borůvku osobně, můžeme nahlédnout do zákulisí jeho života a jeho vědecké práce. Díky obrovské pečlivosti a svědomitosti O. Borůvky se nám dochoval jeho osobní archiv, kde jsou uloženy stovky dokumentů z jeho činnosti pedagogické, vědecké, publikační, ale i spousta osobních dokumentů a korespondence.

Proč O. Borůvka několikrát změnil zaměření své vědecké práce, jak při své práci postupoval, s kým své nápady a postupy konzultoval, kde o svých výsledcích přednášel, s kterými českými

i zahraničními matematiky udržoval přátelské vztahy, to vše a mnoho dalšího se lze dozvědět právě z materiálů uložených v osobním archivu O. Borůvky.

Nahlédnout můžeme například do rukopisů přednášek pro studenty, rukopisů vědeckých prací, popularizačních článků i mnoha desítek přednášek, jež O. Borůvka proslovil na různých schůzích, konferencích, setkáních nebo v rozhlase. Podrobně se lze seznámit s činností seminářů, které O. Borůvka vedl, neboť jsou v archivu uloženy zprávy o činnosti těchto seminářů a to včetně téměř kompletních presenčních listin z těchto seminářů. Obzvláště pečlivě jsou archivovány materiály ze zahraničních pobytů O. Borůvky. Můžeme zde najít zvací dopisy, přípravné dokumenty, jízdenky z cest, osobní zápisky, novinové články až k celkovému zhodnocení pobytu a konečné zprávě. Z osobních dokumentů lze nahlédnout do jeho vysvědčení, indexů ze studií nebo si prohlédnout ocenění, řády a medaile, jež za svou vědeckou činnost získal.

Všechny zmíněné materiály se nachází v bývalé pracovně O. Borůvky na katedře matematiky Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně na Janáčkově náměstí 2a. Bohužel však tyto materiály nebyly nijak systematicky roztrženy a archivovány, jsou tedy stále nepřístupné širšímu okruhu zájemců.

Prozatím se archivní materiály staly základem ke vzniku dvou obsáhlejších prací. První z nich je monografie *Otakar Borůvka* (Universitas Masarykiana Brno, 1996), jež je průřezem životem a dílem O. Borůvky a druhá je doktorská disertační práce P. Šarmanové *Otakar Borůvka a diferenciální rovnice* (Přírodovědecká fakulta MU, 1999), jež zpracovává období počínající rozhodnutím O. Borůvky věnovat se diferenciálním rovnicím kolem roku 1943, mapuje vznik Borůvkovy transformační teorie v rámci činnosti semináře pro studium diferenciálních rovnic a končí vydáním monografie O. Borůvky z této teorie roku 1967. Zařazením práce O. Borůvky z tehdy ještě neexistující teorie grafů do historie teorie

grafů se mimo jiné zabývá disertační práce P. Šišmy *Teorie grafů 1736–1963* (Přírodovědecká fakulta MU, 1996). Závěrem poznamenejme, že i další oblasti vědeckého zaměření O. Borůvky jsou postupně zpracovávány v rámci doktorských disertačních prací v oboru *Obecné otázky matematiky a informatiky*.